

**Ceny Ministerstva vnitra za kvalitu a inovaci ve veřejné správě
ročník 2011**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z ŘEŠENÍ

- ☒ **bronzového stupně ceny**
☐ **stříbrného stupně ceny**
☐ **inovace**

(zatrhněte cenu, o jakou soutěžíte)

1. Název řešení:

Realizace místní Agendy 21 v Kraji Vysočina

2. Autor zprávy:

Jméno: Mgr. Dana Kratochvílová
Funkce: koordinátorka MA21
Organizace: Kraj Vysočina
Telefon: 564 602 586
E-mail: kratochvilova.d@kr-vysocina.cz

3. Organizace, kde bylo řešení aplikováno:

Krajský úřad Kraje Vysočina, Kraj Vysočina

4. Popis řešení

4.1 Podstata řešení:

Kraj Vysočina realizuje Projekt Zdravý Kraj Vysočina a místní Agenda 21 již od roku 2004. Místní Agenda 21 je nástrojem pro dosažení udržitelného rozvoje v Kraji Vysočina. Kvalitativní úroveň procesu MA21 kraj prokazuje plněním kritérií Databáze MA21.

Od roku 2009, kdy Kraj Vysočina jako první z krajů v ČR splnil ukazatele kategorie C MA21 a byl oceněn bronzovým stupněm Ceny Ministerstva vnitra za kvalitu, došlo ke kvalitativnímu posunu v procesu MA21. V roce 2011 na základě zpracovaného akčního plánu zlepšování MA21 byla splněna nejen kriteria kategorie C, ale i některá z kritérií kategorie B.

4. 2 Důvod a cíle řešení (včetně doložení jejich měřitelnosti):

Cílem realizace projektu Zdravý Kraj Vysočina a MA21 je systémové zlepšení kvality života a zdraví obyvatel v regionu, zavedení a sledování udržitelného rozvoje, zlepšení ekonomické situace kraje, posílení image kraje, posílení pocitu sounáležitosti obyvatel s Krajem Vysočina a zavedení standardů EU a OSN v dlouhodobé perspektivě.

Postupy a směřování aktivit :

- vytváření podmínek pro uplatňování místní Agendy 21 v Kraji Vysočina – metodická, finanční a osvětová podpora municipalitám realizujícím MA21 v Kraji Vysočina – hodnotícím ukazatelem je nárůst municipalit v Kraji Vysočina realizujících MA21
- kvalitní plánování a efektivní řízení rozvoje na místní a regionální úrovni za účasti veřejnosti a při respektování principů udržitelného rozvoje – ukazatelem je zrealizování krajského veřejného fóra a krajských kulatých stolů, podpora plánování s veřejností na místní úrovni
- zkvalitnění veřejné správy na úrovni místních a regionálních úřadů – postup municipalit do vyšší kategorie v Databázi MA21

- propagování místní Agendy 21 na úrovni kraje, měst, obcí a mikroregionů v kraji – informovanost obyvatel Kraje Vysočina o udržitelném rozvoji a MA21 – sociologický průzkum
- uplatňování principu partnerství při přípravě projektů a mapování projektové kapacity na úrovni měst, obcí a mikroregionů v kraji – databáze projektových záměrů

Relevantní informace o Kraji Vysočina:

Kraj Vysočina má 514 992 obyvatel.

Kraj je územně rozdělen do 5 okresů a má 704 obcí; z toho dle správního členění je 15 obcí s rozšířenou působností (ORP).

V Databázi MA21 je zařazeno celkem 42 realizátorů, z toho 35 municipalit a 7 ostatních subjektů.

V síti Zdravých škol zapojených v Programu Zdravá škola <http://www.program-spz.cz/cs/clenove> je v současné době certifikováno 31 škol.

4. 3. Implementace řešení:

- zainteresované strany

- ☐ Vedení Kraje Vysočina, zaměstnanci kraje
- ☐ Neziskový sektor, podnikatelský sektor, municipality Kraje Vysočina, školy a školská zařízení, široká veřejnost

Místní Agenda 21 je realizována ve dvou základních liniích, a to jednak směrem na zaměstnance a vedení Kraje Vysočina (dovnitř - směrem do úřadu) a směrem na veřejnost, NNO, podnikatelský sektor, školy a školská zařízení a municipality kraje (ven – směrem z úřadu) tj. na regionální úrovni - koordinuje místní Agendy 21 měst, obcí a mikroregionů v kraji především prostřednictvím finanční a metodické podpory pro zvyšování jejich kvality a popularizaci jejich aktivit a výstupů.

- odpovědnost za řešení

Politik Projektu Zdravý Kraj Vysočina a MA 21 - Ing. Bc. Martin Hyský, radní pro oblast regionálního rozvoje

Koordinátorka projektu - Mgr. Dana Kratochvílová

Projekt Zdravý Kraj Vysočina je koordinován Odborem regionálního rozvoje Krajského úřadu Kraje Vysočina.

Pracovní skupina projektu Zdravý kraj a MA21 při Výboru regionálního rozvoje Zastupitelstva Kraje Vysočina, která je složena z odborníků, zástupců NNO i politiků

- podpora řešení ze strany vedení - politická

- ☐ Prezentování výstupů a principů MA 21 a Zdraví 21
- ☐ Podpora jejich realizace – podílení se na přípravě aktivit a přímém zapojení
- ☐ Zapracování principů MA21 a udržitelného rozvoje do strategických dokumentů kraje
- ☐ Osobní zapojení

- podpora řešení ze strany vedení - finanční

Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na podporu naplňování a propagace principů místní Agendy 21 a Zdraví 21 v Kraji Vysočina

Zásady jsou finančním nástrojem Kraje Vysočina na podporu realizátorů MA21 a Zdraví 21 na území regionu. Umožňují obcím, městům, mikroregionům a školám získat finanční prostředky, např. pro zajištění kampaní, setkání s veřejností, soutěže, přípravu a tisk osvětových a informačních materiálů, přípravu škol a školských zařízení na vstup do sítě Škol podporujících zdraví a jejich činnost, environmentální výchovu. Podpora může být využita i k zapojování veřejnosti a neziskových organizací do plánování rozvoje, vypracování a aktualizaci strategií, zavádění certifikovaných systémů řízení kvality ve veřejné správě atd.

Žadatelem mohou být obce, mikroregiony, svazky obcí a od roku 2010 i NNO realizující místní Agendu 21 nebo škola zařazená do sítě škol podporujících zdraví v projektu Zdravá škola.

Přehled poskytnutých podpor dle Zásad MA 21 a Zdraví 21 2007 - 2011			
Rok	žadatel	počet projektů	Dotace kraje
2007	obec	11	319 370 Kč
	škola	0	0 Kč
	celkem	11	319 370 Kč
2008	obec	19	930 962 Kč
	škola	22	875 402 Kč
	celkem	41	1 806 364 Kč
2009	obec	22	1 245 800 Kč
	škola	34	1 456 764 Kč
	mikroregion	3	180 000 Kč
	celkem	59	2 882 564 Kč
2010	obec	17	846 640 Kč
	škola	25	1 104 360 Kč
	mikroregion	0	0 Kč
	NNO	1	49 000 Kč
	celkem	43	2 000 000 Kč
2011	obec	15	862 066 Kč
	škola	21	1 123 200 Kč
	mikroregion	1	60 000 Kč
	NNO	1	30 000 Kč
	celkem	38	2 075 266 Kč
Celkový přehled projektů Zásady - MA 21 a Zdraví 21		176	8 161 498 Kč

Program Zdraví 21 pro Kraj Vysočina

25. 3. 2008 byl schválen Zastupitelstvem Kraje Vysočina koncepční dokument na období let 2008-15. Jedná se o implementaci programu Světové zdravotní organizace z národní na regionální úroveň, který byl vypracován ve spolupráci s odbornými partnery. Na základě práce mikrotýmu bylo pro Kraj Vysočina vybráno 8 priorit z celkových 21 cílů programu Zdraví 21.

V roce 2011 byly realizovány na základních a středních školách v Kraji Vysočina programy:

Projekt „Program prevence dětských úrazů“. Program je určen pro žáky 3. tříd ze všech ZŠ v kraji Vysočina (ve školním roce 2010/2011 zapojeno celkem 5120 žáků z 260 ZŠ)

Program složen z těchto částí - příprava, vydání a distribuce zdravotně výchovných materiálů; cyklus besed, her a nácviků v rozsahu tří vyučovacích hodin; Dny prevence dětských úrazů; výtvarná soutěž; mediální kampaň; vyhodnocení efektu „Programu“ pomocí dotazníkové studie

Projekt „PRVNÍ POMOC DO ŠKOL“ - ve školním roce 2011/2012 osmý ročník. Program je určen pro: a) žáky 7 tříd ZŠ – 9 vyučovacích hodin a za b) pro studenty 2. ročníků SŠ, SOŠ, SOU – 3 vyučovacích hod. V letošním školním roce výukou v projektu První pomoc do škol prochází cca 99 % čtrnáctiletých a přes 85 % sedmnáctiletých v kraji Vysočina. Od roku 2004 proškoleny 54 868 žáků a studentů.

Projekt Vysočina 21 – Propagace a realizace MA 21 a udržitelného rozvoje v Kraji Vysočina.

Projekt byl podpořen z II. výzvy Revolvingového fondu MŽP ČR. Projekt byl realizován od 15. 4. 2009 do 15.4.2011. Celkový rozpočet projektu činil 1 170 000 Kč.

Cíle projektu - zvýšení informovanosti obyvatel kraje o místní Agendě 21 a udržitelném rozvoji, posílení občanské odpovědnosti a občanské participace prostřednictvím zapojení podnikatelského sektoru, veřejné správy, neziskových organizací a veřejnosti do jednotlivých aktivit projektu a rozhodovacích procesů, posílení sounáležitosti s obcí, regionem, aktivní a konstruktivní zapojování občanů do řešení problémů své obce, města či regionu, podpora inovativních přístupů k dosažení cílů MA 21 a udržitelného rozvoje v Kraji Vysočina, výměna zkušeností a sdílení dobré praxe.

21 aktivit projektu Vysočina 21 bylo zaměřeno na všechny cílové skupiny MA 21 se zřetelem na sociální, ekonomický a environmentální pilíře udržitelného rozvoje. Moto – „21 aktivit ve 21. století“. Přehled aktivit a výstupů projektu „Vysočina 21“ je uveden v příloze č.3.

Projekt MA-G 21 - Spolupráce mezi místní Agendou 21 v kraji Vysočina a programem "Gemeinde 21" v Dolním Rakousku, který je podpořen z Operačního programu Cíl 3 Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007 – 2013.

Projekt je realizován od 1. 7. 2010 a bude ukončen 31. 12. 2012. Celkový rozpočet projektu činí 312 000€.

Cílem projektu je budování přeshraniční spolupráce na úrovni veřejné správy se zaměřením na předávání know-how, zkušeností a doporučených postupů (příkladů dobré praxe) na základě platné legislativy České Republiky a Rakouska v zaměření na realizaci místní Agendy 21 a udržitelného rozvoje v daných regionech. Dalším cílem projektu je navázat aktivní spolupráci Kraje Vysočina s Dolnorakouskou zemskou vládou s důrazem na MA21, zvýšení informovanosti a zapojení veřejnosti do realizace MA21 a do udržitelného rozvoje v obou regionech.

„Minimum pro starosty“. Série seminářů byla určena zejména pro nové starosty a místostarosty, kteří byli zvoleni poprvé a dosud se nepohybovali ve veřejné správě (možnost účasti měli i ostatní zastupitelé obcí Kraje Vysočina). Cílem aktivity bylo seznámit účastníky se základními pojmy veřejné správy, zejména samosprávy a usnadnit jim tak vstup na pole komunální politiky a usnadnit jim jejich náročnou práci. Realizace probíhala formou spolupráce Kraje Vysočina s obcemi s rozšířenou působností. Přednášející byli pracovníci kraje Vysočina, kteří se zabývají danou problematikou. Školení probíhala v odpoledních hodinách od 15:00 – 18:00 hod v jednotlivých ORP, a to 1 x za měsíc, tak aby byly územně i časově dostupné i pro neuvolněné starosty. Školení bylo rozděleno do tří modulů PROCESY, ROZPOČET A ROZVOJ (program – příloha č.4). Celkem se konalo 45 seminářů, které navštívilo celkem 537 účastníků. Semináře probíhaly v období únor – květen 2011.

- podpora řešení ze strany zaměstnanců

Činnost meziodborového týmu pracovníků pro realizaci aktivit projektu Zdravý Kraj Vysočina a naplňování místní Agendy 21. Činnost týmu složeného ze zástupců jednotlivých odborů umožňuje pohled na věci z mnoha úhlů; společná setkání slouží k předávání informací a zkušeností napříč úřadem, navazování dobrých vztahů a podpoře spolupráce. Tým má za úkol zajišťovat meziodborovou komunikaci o otázkách týkajících se projektu Zdravý Kraj Vysočina a naplňování místní Agendy 21, iniciovat návrhy pro přípravu dílčích aktivit a zabezpečit realizaci dalších úkolů pro kvalitní realizaci projektu Zdravý Kraj Vysočina.

Propojení dalších pracovních skupin pracovníků KrÚ, které řeší úkoly ve své gesci a společně se podílejí na realizaci MA21.

- ☐ Pracovní skupina pro NNO
- ☐ Krajský koordinační tým pro podporu naplňování programu Zdraví 21 ve školách a jejich zapojení do programu Škola podporující zdraví
- ☐ Pracovní tým pro plnění strategického cíle „Podporujeme udržitelný rozvoj zajištěním environmentálních procesů MA 21 na krajském úřadě
- ☐ Koordinační pracovní tým pro EVVO
- ☐ Pracovní tým pro plnění strategického cíle Získat v roce 2009 titul „Podnik podporující zdraví 2. stupně“
- ☐ Pracovní tým realizace CAF

Zapojení zaměstnanců kraje do jednotlivých aktivit

Přenos a šíření informací o MA 21 mezi zaměstnanci KrÚ i mimo pracovní skupiny

- Překážky

- ☐ Velká časová náročnost při realizaci aktivit – je řešeno
 - zapojením pracovních skupin a neziskových organizací do přípravy a realizace aktivit
- ☐
 - pravidelným plánováním a vyhodnocováním jednotlivých aktivit, popřípadě jejich etap na koordinačních schůzkách na úrovních: politik - koordinátor, koordinátor – projektoví manažeři – projektový tým, koordinátor, projektoví manažeři – pracovní skupiny, koordinátor – projektoví manažeři – spolupracující organizace
- ☐ Nízká obeznámenost veřejnosti a často i veřejné správy o praktickém přínosu realizace místní Agendy 21 a udržitelného rozvoje - je řešeno pravidelným a systematickým
 - Zveřejňováním informací o tématu – Noviny Kraje Vysočina, Zpravodaj Kraje Vysočina, webové stránky, tiskové zprávy
 - Předáváním informací na setkání tajemníků a starostů, ředitelů škol
 - Pořádáním akcí prezentujících MA21 a oslovujících širokou veřejnost

- Úspěchy

- ☐ Stabilizace procesu MA21 na úrovni kategorie „C“ v letech 2009, 2010, 2011 a splnění některých kritérií kategorie B v Databázi MA21 v roce 2011.
- ☐ Úspěšná realizace plánovaných aktivit
- ☐ Zvýšení zájmu o procesy MA21 a udržitelného rozvoje
- ☐ Zapojení cílových skupin do nabízených aktivit
- ☐ Navázání konstruktivní spolupráce s jednotlivými realizátory v Kraji Vysočina
- ☐ Posílení spolupráce s jednotlivými cílovými skupinami v kraji
- ☐ Úspěšné dokončení realizace projektu Vysočina 21
- ☐ Realizace projektu MA-G 21
- ☐ Výrazné navýšení počtu realizátorů MA 21
- ☐ Zapojení tisíců obyvatel a stovek organizací z regionu do aktivit realizovaných v rámci MA 21
- ☐ Realizace aktivity „Minimum pro starosty“

5. Výsledky řešení

- Jaké byly hlavní výsledky (uvést pokud možno kvalitativní i kvantitativní ukazatele)?

- ☐ Hlavním výsledkem je splnění všech kritérií kategorie „C“ v Databázi MA21 a kritérií č.11, 12, 13 a 14 kategorie B. Kategorii „C“ Kraj Vysočina splnil již tři po sobě jdoucí roky (2009, 2010, 2011). Realizace MA21 na této úrovni je v Kraji Vysočina již dobře ukotvena a stabilizována. Splnění kvantitativních i kvalitativních ukazatelů je prokázáno prostřednictvím příloh v Databázi MA21.
- ☐ Kvalitativním posunem v procesu MA21 je zejména zrealizování prvního Veřejného fóra Kraje Vysočina v roce 2010 a následném projednávání definovaných problémů a návrhů možných řešení v oblastech „Zemědělství a Venkov“ a „Volný čas a sport“ na krajských kulatých stolech v roce 2011.
- ☐ Výrazným posunem je zahájení realizace projektu MA-G 21 - Spolupráce mezi místní Agendou 21 v kraji Vysočina a programem "Gemeinde 21" v Dolním Rakousku.
- ☐ Jasně měřitelným výstupem je nárůst realizátorů MA21. Počet realizátorů se oproti roku 2009 zvýšil o 15. Osm realizátorů postoupilo v databázi o 1 kategorii.

- Jaké nástroje pro jejich měření jste použili a jak hodnověrné jsou důkazy?

Použité důkazy:

- ☐ Zápisy ze setkání, prezenční listiny, fotodokumentace, webové stránky (např. tiskové zprávy, monitoring tisku (např. články)
- ☐ Oficiální kritéria MA21 ve veřejně přístupné Databázi MA21 – www.ma21.cz
- ☐ Finanční podpora realizátorům je uveřejněna v krajské databázi E-DOTACE. Minimálně u 5% žadatelů je provedena kontrola na místě.

Hodnověrnost důkazů je vysoká.

- Vyskytly se nějaké specifické faktory, které mohly ovlivnit úspěch tohoto řešení?

Za důležitou považujeme především vysoké osobní nasazení úředníků zařazených na úseku, který má na starosti MA 21 - realizace místní Agendy 21 není „klasická úřednická práce“.

Při zapojování veřejnosti je třeba dobře zvolit strategii a snažit se o kreativní řešení. Přesvědčit lidi o zapojení, o dělání věcí víc než je nutné není jednoduché.

- Projevil se nějaký vedlejší negativní či pozitivní účinek?

- ☐ Dobré ohlasy na aktivity a podporu kraje
- ☐ Navázání přátelských vztahů nejen s koordinátory v Kraji Vysočina
- ☐ Projekt Vysočina 21 byl realizován v celokrajském měřítku, kdy vedle sebe již nyní existují realizátoři MA 21 a subjekty, které doposud s MA 21 neměly zkušenost - poukázání na přímý dopad zapojení subjektů do realizace MA 21 na úrovni kraje více motivuje potenciální zájemce o zapojení do MA21
- ☐ Realizované aktivity, které se vztahují ke specifickému postavení iniciátora (kraje) a jednotlivých zapojených cílových skupin (veřejný, podnikatelský a neziskový sektor) vede nejenom ke zlepšení podmínek pro realizaci MA 21 v kraji, ale může se stát inspirací pro ostatní kraje, jak aktivně zapojit místní obyvatelstvo do spolupráce.
- ☐ Zvýšilo se povědomí obyvatel Kraje Vysočina o udržitelném rozvoji a MA21
- ☐ Byly navázána přeshraniční spolupráce na úrovni veřejné správy mezi Krajem Vysočina a Dolnorakouskou zemskou vládou

6. Inovativnost a přenositelnost dobré praxe¹

- V čem spočívá inovativnost tohoto řešení? Jak se liší od jiných či podobných aplikací/přístupů?
- Může být/bylo již toto řešení přeneseno/aplikováno v jiné organizaci či sektoru? Pokud ano, které jeho základní prvky? Nebo jste v tomto případě sami využili dobrou praxi od jiných organizací?
- Jaké nejdůležitější poznatky/zkušenosti jste při realizaci řešení získali?
- Jaké je Vaše doporučení pro ty, kteří se zajímají o implementaci tohoto řešení ve své organizaci?
- Souhlasíte s prezentací Vašeho řešení na nadcházející Národní konferenci kvality ve veřejné správě a v časopise Veřejná správa jakožto s prezentací dobré praxe?

¹ Vyplní pouze uchazeč o cenu MV za inovaci ve veřejné správě

7. Přílohy

1. Fórum 2010 - fotodokumentace
2. Seznam 10 P
3. Přehled aktivit a výstupů projektu „Vysočina 21“
4. Program aktivity „Minimum pro starosty“

Všechny relevantní přílohy jsou součástí Databáze MA21 na odkazu:
<http://ma21.cenia.cz/Str%C3%A1nkymunicipalit/70890749/tabid/951/language/cs-CZ/Default.aspx>

Datum: 24. 10. 2011

Podpis:

Kraj Vysočina
Žižkova 57, 587 33 Jihlava

Pozn.: V případě ceny udílené za implementaci modelu CAF musí být přílohou závěrečné zprávy sebehodnotící zpráva CAF a na ni navazující akční plán zlepšování, případně vyhodnocení plnění předchozího akčního plánu zlepšování. Sebehodnotící zpráva musí obsahovat popis naplnění minimálních kritérií pro udělení daného stupně Ceny MV za model CAF. Pokud jsou výše uvedené informace součástí sebehodnotící zprávy, lze na ně pouze odkázat.

Ověřovací doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Ověřuji pod pořadovým číslem **24545576-42217-111024132846**, že tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické, skládající se z **7** listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Zjišťovací prvek: **bez zjišťovacího prvku**

Ověřující osoba: **Renata Krupičková**

Vystavil: **Kraj Vysočina**

V Jihlavě dne 24.10.2011

24545576-42217-111024132846